

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krijan Dahl
Bláðólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Ásanna, at neyðugt er við almennari stýring — eisini á peninga- marknaðinum

RENTUPOLITIKKURIN hjá Foss-banknum er ábyrgdarleysur, sigur stjórinn í Føroya Banka. Gomlu bankarnir vilja kvaða okkum, sigur stjórinn í Fossbanknum. Óheppið, at útlánsrentan hækkar, sigur lögmaður og leggur aftrat, at hetta kemur at kosta samfelagnum nógvar pengar.

RENTUKRÍGGJ er í eygsjón. Fossbankin hevur valt at hava sín egna rentupolitikk, meðan hinir bankarnir hava samstarvað um henda í mong ár. Ein væl-signaður friður á økinum við lítla og ongari kapping, hava teir gomlu bankarnir ivaleyst verið samdir um.

MEN NÚ varð friðurin órógvður. Hóast hesin Dávid móti teimum mongu Goliat tykist lítillátin og hevur ikki meira enn 1/60 part av øllum føroyskum bankavirksemi, sýnist nú ikki bert at fara at stýra rentupolitikkinum hjá hinum peningastovninum, men fer eisini at nerva landsins búskap og landsstýrisins politik.

ORSØKIN er tann, at Foss-bankin hevur valt at halda eina hægri innlánsrentu enn hinir bankarnir við tí úrsliti, at fólk taka sínar pengar út úr gomlu bankunum og bera hann niðan í Fossbankan, har rentan er hægri. Hetta vilja teir stóru ikki bert sita og hyggja at og fara helst fyrst í komandi viku at seta sína innlánsrentu upp — ið hvussu er á

hædd við hana í Fossbankanum.

HETTA FØRIR so aftur við sær, at útlánsrentan má hækkað samsvarandi, og tað er her, ið samfelagsligi spurningurin kemur inn í myndina.

MEDAN landsstýrið ikki leggur seg út í hvønn innlánsrentupolitikk bankarnir føra, er landsstýrið sjálvandi ógvuliga áhugað í útlánsrentuni. Henda skal helst ikki vera hægri enn rentustøði í Danmark, helst lægri, tí annars fáa vit nógvan útlendskan kapital higar til lands, og hesum hava vit meira enn nóg mikið av í løtuni.

AT ÚTLÁNSRENTAN verður høg kemur eisini at nerva vinnulívið — ikki minst fiskivinnuna, og hetta førir so bert við sær, at landsstýrið skal lata meira pengar út í studningsskipanina.

HETTA ER eitt týðiligt prógv um, at alt prát um fría kapping á peningaliga økinum er tann reini heila-spuni, og tí heitir m.a. Føroya Banki á Landsstýrið um at lóggeva á økinum soleiðis at sleppast kann undan at útlánsrentan hækka.

HETTA átti eisini at sagt landsstýrinum so mikið, at tað ongantíð hevur verið so neyðugt sum júst nú at fáa til vega eitt amboð, sum kann stýra samfelagsbúskapinum. Talan hevur verið um ein landsbanka í mong ár. Lat okkum fáa hann upp á fótur. Og tað ongantíð ov skjótt.

tór.

Hví keypir Tvøroyrar býráð útgerðina hjá P/f Nautilus?

Ikki so sjáldan er ein farin til húsa eftir fundir í Tvøroyrar býráð, spyrjandi seg sjálvar, hvat í allari víðu verð hesir menn og henda kvinna ætla sær. Men so skelkaður og so bilsin, sum eftir fundin í seinastu viku, havi eg nú ongantíð verið áður. Hetta hevði fleiri orsøkir, men tann størsta var *Nautilus*-málið.

Herfyri fekk býráðið sendandi bræv dagfest 29/8 1986 frá m.a. Johan Dahl, stjóra í Vági, Petur Nolsøe, stjóra í Havn og C.C. Johansen, stjóra í Havn, har hesir bjóða kommununi at keypa alla útgerðina hjá P/f Nautilus. Men hesir stjórar hava verið so visir í, at býráðið fór at hjálpa teimum burtur úr figgjarliga tilknýti teirra til Nautilus, at teir við hjálp frá einum sakførara høvdu sett upp ein sölusáttmála, sum var klárur til undirskrivingar. Keypspeningurin verður her settur til kr. 2.500.000, treytað av, at góldið verður kontant. Útgerðin talan var um, er henda:

Science Fitness maskina		
1	—	nr. 1
1	—	nr. 2
1	—	nr. 3
2	—	nr. 4
2	—	nr. 5
2	—	nr. 6
1	—	nr. 7
1	—	nr. 8
1	—	nr. 9
2	—	nr. 10
1	—	nr. 11
1	—	nr. 12
1	—	nr. 13
1	—	nr. 14
1	—	nr. 15
1	—	nr. 16
1	—	nr. 17
1	—	nr. 18

Umframta hesar maskinur umfatar sölun eisini:
1 skriviborð við stóli
1 spæliborð
1 stumtænara
2 dupultir beinkir til umklæðing
1 kaffiautomat
1 floskuautomat
2 sminkuborð við 4 stólum
4 hárturkarar
2 krulljurn
2 solarium við 2 småum bonkum
2 sauna
3 veggjaklokkur
ymisk rúskiløt

Satt at siga kom tað mær ongantíð til hugs, at eitt slíkt tilboð fór at verða tikið í álvara, tí hvat í allari víðu verð skal kommunan gera við slíka útgerð.

Men tað ótrúliga hendi so á býráðsfundinum í seinastu viku, har tvøra-

folk hoyrdu sunnheits-apostlarnar Hermund, Pál Danjal og Áslu av øllum alvi royna at fáa fundarfólkið at trúgva, at júst hetta tilboðið fór at bjarga okkum burtur úr øllum trupulleikum av figgjarligum, sálarligum "og heilsuligum slag. Sera stuttligt var tað at hoyra Hermund, sum fyrr hevur reypað av, at hann hatar alt, sum hevur við itrótt at gera, hvussu væl hann greiddi frá týðninginum av einari heilsuvenjingamiðstöð.

Men alt er sanniliga ikki bert stuttleiki í hesum máli, tí her má búgva nakað annað undir. Tí hvussu ber tað til, at um meiningin var at útvega slíka útgerð, at býráðið so ikki innheintaði tilboð. Fram kom á sama fundi, at mentunarnevndin hevði fingið tilboð uppá slíka útgerð frá Trading Aps í Danmark uppá somu maskinur fyri uml. 800.000 kr. Men hetta tilboð hevur verið goymt, so at býráðslimir ikki skuldu siggja tað, men tverri fortalaðu tey seg á fundinum, bæði Áslu og Hermund. Maskinurnar frá Trading Aps eru nýggjar, meðan maskinurnar frá Nautilus eru fimm ára gamlar. Annars er eisini vert at nevna, at tað finnst fleiri onnur feløg, sum selja slíka útgerð. So her hevur verið talan um, at Tvøroyrar býráð fyri ein hvønn pris skuldi hjálpa nøkrum spekulantum, sum vóru komnir í figgjarligar trupulleikar av Nautilus. Næsti spurningur, ein so má seta sær, er so *hvi*.

Eitt annað mál, sum var fyri á sama fundi var, at Johan Dahl, stjóri í Vági beyð sær til at byggja eina surimi-verksmiðju á Tvøroyri. Eg kenni so ikki henda stjóran sum nakran filantrop, men kanska fari eg skeivur. Men lógið tykist tað mær, at júst hesin maður skal fara undir slíkt her á Tvøroyri. Meira eg hugsu um hetta mál, meira visur verið eg í, at hetta mál bert varð nýtt sum ein narrisutt, fyri at fáa býráðið at keypa Nautilus. Máttin, sum hetta stóra mál varð snykt inn gjøgnum bakdyrnar, er sanniliga mistonkiligur. Kemur tað so seinni at visa seg, at álvara er aftan fyri surimivirkið, so hevur her verið talan um mutur í stóran stíl, tí so hevur kommunan góldið ein yvirpris uppá uml. 1 millión til m.a. ein ávisan stjóra, sum so afturfyri hesa fyri haan sera góða solu byggið eitt

virki. So samanumtikið, gongu ein rámur lukkur frá hesum Nautilus-máli, og tað líkamikið um nakað surimi-virki kemur ella ikki. Málið ber undir ongum umstøðum dóm av politiskum reinføri.

Eisini er líkið út, at afturfyri Nautilus, skal samarbeiðið millum skipasmiðjuna í Vági og Skiparekt úthyggjast.

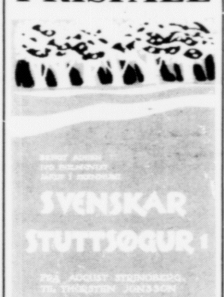
Eitt sum eisini má undra mangan føroyingur er, at somu menn, sum í hvørjum blað og aðra-standi hava kært og gramt seg um figgjarligu støðuna hjá kommununi og um prisin á skúlanum og itróttarhøllini í Trongisvági, nú fara at úthyggja skúlan og itróttarhøllina við einum 4 milliónum iroknað innrætting av holum til heilsuævintryi hjá Hermund og Co.

Fyri ikki so langari tíð síðan, søktu nakrir ungir tvørámennt býráðið um at leiga holið til júst sama endamáli, men munurin var, at teir sjálvir skuldu útvega amboðini. Hefir fingur ongantíð svar. Eisini vita vit, at fleiri kvinnur í býnum, sum ikki hava umstøður til at arbeiða úti, hava havt eina litla inntøku av sölviðgerð. Hetta verður nú søga, tí m.a. Áslu keypir sólir fyri býráðsins krónur. Eisini er onkur privatmaður í ferð við at innrætta slík hølir til heilsuvenjingarmiðstöð, hann má so bara pakka saman.

Nei, her ruggar ikki rætt, men livst so spyrst. Tað hevði kanska verið apropos fyri býráðsmeirlutan at istaðin fyri at keypt hesa onyttu útgerð at útvegað ein scannara, tí her eru fleiri høvd, sum ikki virka rætt.

Jóannes Eidesgaard

PRÍSFALL

Frá í dag og til jóla, kostar henda bókin ikki 120,- kr. men einans 75,- kr.